

● PRVO LETO DELOVANJA AKTIVA NOVINARJEV V OZD

SPODBUDEN JUBILEJ

Pred letom dni so se začeli organizirano sestajati informatorji iz delovnih organizacij naše občine — Danes je to že utečena navada — Vsak mesec v drugi delovni organizaciji

Lanske priprave na letošnje delegatske volitve so pripomogle, da je bilo končno le moč najti čas, in dobro voljo za sklic informatorjev, novinarjev in urednikov glasil delovnih organizacij naše občine. Pred etom dni smo v občinski konferenci SZDL storili nekaj, za kar je bilo občini čutili potrebo že več let tako v informativnem sistemu združenega dela kot na področju družbenopolitičnega dela — pa tega nihče ni storil. No, predvolilna aktivnost je bila dovolj močan veter, da je odrgal ta že docela dozoreli sadež, ki bi tako ali drugače prejel ali slej tudi um zapustil skrito mesto v krošnji naše družbene dejavnosti. Na tem estanku pred letom dni smo se dogovorili o maksimalnem izkoriščanju vseh informativnih oblik in sredstev v vseh stopnjah predvolilnih a volilnih aktivnosti, obenem pa se je izoblikoval tudi dovolj trden klep, da postanejo srečanja informatorjev redna oblika dela.

Odtlej se informatorji srečujejo vsak prvi delovni tork v nesec ob 12. uri, in sicer vedno v drugi delovni organizaciji.

Večina točk dnevnega reda se edno pojavlja. Najprej se seznanijo aktualnostmi, ki so tisti čas v občini v ospredju, nato se seznanijo z devovno organizacijo-gostiteljico in še posebej s oblikami informiranja v tjei. Nadalje sistematično in strokovno obdelujejo področje informiranja, in sicer tako, da na vsakem srečanju obdelajo eno temo, npr. navlov, vest, oblikovanje strani, arhiviranje fotografij ipd. V razmeroma kratkem času so informatorji seznanjeni z aktualnostmi »občinske politike« in tako tudi angažirano usmerjeni za pisanje, izmenjavo si poklicna vprašanja in vsak mesec spoznajo po en delovni kolektiv. Za začetek je to vsekakor veliko, čeprav vsi cilji tega aktivna seveda še niso doseženi.

CILJI SREČANJ

Temeljni cilj aktivna je vsekakor združiti vse umske in tehnične moči informatike v občini ter jih angažirati za ustvarjanje možnosti, v katerih bi lahko sleherni delovni človek in občan uresničeval cilje, sklepe in stališča, sprejeta v delegatskih organih in telesih družbenopolitičnih organizacij. Za uresničevanje splošnih ciljev imamo npr. organiziranih veliko informativnih oblik, pri uresničevanju konkretnih ciljev v naši občini, delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih pa je čutili pomanjkanje. Brez konkretnega pa ni splošnega. Zatorej je iz čiste nuje izšla zamisel o organiziranem sodelovanju glasil delovnih organizacij in skupnosti, glasil KS, društev, družbenih in družbenopolitičnih organizacij ter samoupravnih interesnih skupnosti okrog Naše skupnosti kot osrednjega občinskega časopisa — glasila OK SZDL.

GLASILA MORAJO DAJATI VEČ

Seveda je pred aktivom še veliko dela. Mnogokje je proti informiranju delavcev še čutili odpor. Mnogokje je zaplankanost trdnost od kitajskega zidu. Ponekod informiranje delavcev podcenjujejo ali pa se zadovoljujejo z reprezentančno baha-vostjo in bi najraje iz glasila delavcev napravili reklamni prospekt.

S tehnologijo in licencami smo mnogokje uvozili tudi miselnost in odnos do informiranja in nekatera glasila so bolj zahodnjaškega tipa kot našega. Kar berite jih, teža sporočil je na personalnih vseh pa na športu ipd. Predstavijo še nov stroj ali novi

izdelek. Pri delavcu ustvarjajo prijeten občutek pripadnosti kolektivu, česa več pa mu ne dajo. A v naši samoupravni socialistični družbi delovni človek potrebuje več. Potrebuje vse, da lahko utrjuje svojo vodilno razredno vlogo. Tako malo stvari je še ostalo državi, ki naj jih še ureja sama, vse drugo pa sloni na delavčevih odločitvah. S samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori ter prek svojih delegatov seže delavec v celotno družbeno nadgradnjo. Zato mora dobro poznati delovno organizacijo, v kateri dela, in krajevno skupnost ter občino, kjer živi. Še posebno mora biti sproti sez-

nanjen z uresničevanjem planskih ciljev ter z možnostmi vpliva na njihovo doseganje.

Ker se naša družba hitro spreminja, prinaša nenehne spremembe in novosti. Tudi delegatska oblika odločanja je še vedno novost, ki jo je treba nenehno pojasnjevati, razlagati, primerjati. Glasila in druga informativna sredstva imajo torej nalogo tudi izobraževati in usposabljalati, smo jih dovolj izkoristili za to?

KAR VE FUNKCIONAR, NAJ BI VEDEL VSAK OBČAN

Se marsikaj pa bomo morali glede tega storiti tudi v občinskih vodstvih družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih interesnih skupnostih in občinski skupščini. Sedanja praksa je, da občinska vodstva družbenopolitičnih organizacij delujejo prek vodstev osnovnih organizacij. Prenekatera akcija se tako odvija le v vodstvih ali pa celo tam zamre. Le redke se razširijo na vse članstvo ali na vse zainteresirane delovne ljudi in občane. Če bi občinska vodstva družbenopolitičnih organizacij v akcije vključile tudi informativna sredstva, bi o njih vedela velika večina delovnih ljudi in občanov v njih bi po-

interesu tudi sodelovali. Za uspeh akcije pa bi bilo zaradi javnosti še več odgovornosti. Tako pa se še mnogokje obnašamo preveč zaprtro in preveč »strankarsko«. Občinska vodstva družbenopolitičnih organizacij (razen SZDL) celo Našo skupnost kot občinski časopis, ki ga prejmejo vse delovne skupnosti in vsa gospodinjstva v občini (22500 izvodov) premalo in v prenekaterih akcijah nič ne izkoristijo. In zakaj pri delavcih tako priljubljene oblike, kot so glasila, bilteni in drugo tako malo izkoristimo za razvoj samoupravnih odnosov in delegatstva, zakaj naših oblik družbenopolitičnega dela ne oplemenitimo in posodobimo z že obstoječimi (vendar še neorganiziranim) informacijskim sistemom v občini, temveč uporabljamo staro sestankarstvo za vsako figo? Zakaj ne bi tega, kar ve funkcionar, vedel vsak delavec in vsak občan?

IN NADALJNI RAZVOJ?

Še bi veljalo razmišljati, razvijati tudi sistem. Oboje pa je že pred nami. Tega se zaveda OK SZDL, ki se bo še ta mesec posvetila razvoju informatike v občini. Vsekakor pa naj bi bil aktiv novinarjev v OZD v bodočem občinskem informacijskem sistemu eden osrednjih dejavnikov, izvor pobud in uresničevalec akcij. Tako bomo lahko tudi na področju informiranja v prihodnje dosegli še boljše rezultate, saj nas — kot vse delovne ljudi — združuje isti interes: razvijati naš demokratični družbeni sistem politično in ekonomsko tako, da bo v njem sleherni srečan in bogat. Podpredsednik OK SZDL SLAVKO GERLICA

Eden najstarejših delavcev Roga Janez Kupljen polaga temeljni kamen za tovarno Rog v Mostah

ROG v Mostah

Sredi julija so v ITC ob Letališki cesti položili temeljni kamen za novo poslopje tovarne Rog. Na 11.212 kv. m zazidanih površinah bo že čez poldrugo leto delalo okrog 500 delavcev, tj. nekako polovica vseh zaposlenih v Rogu. Po letu 1980 bodo pozidali še nadaljnjih 8.574 kv. m in na novo lokacijo se bo z dosedanj ob Trubarjevi cesti preselila večina proizvodnje.

Slovesnosti ob polaganju temeljnega kamna so prisostvovali vidni družbenopolitični delavci občin Center in Moste-Polje ter mesta Ljubljana. Slavnostni govornik je bil predsednik mestne skupščine Marjan Rožič.

Urejanje kmetijskih zemljišč

Kmetijska zemljišča v Sloveniji — torej tudi v naši občini — so zelo razdrobljena. Kmečka posestva s specializiranim vrtnarstvom, poljedelstvom ali živinorejo se sestojijo iz manjših parcel, ki so običajno oddaljene od domačih dvorišč. Kljub mehanizaciji je izguba časa pri obdelovanju zemljišč za vrtnine in poljščine kar precejšnja, posebno še ob delstvu, da vreme zadnje čase nič ne prinaša.

Zelo verjetno marsikdo razmišlja, kako bi si uredil svoje kmetijske površine ter povečal njive in travnike, a se ustavi pred vprašanjem kako se dogovoriti s sosedom. Da bodo razmišljanja nekaterih jasnejša, naj razjasnimo nekatere pojme, ki sodijo k urejanju zemljišč.

Zemljiške parcele vsakega kmetijskega gospodarstva so za kmetovalca toliko koristnejše, kolikor so večje in bližje ena drugi, kolikor je njihova geometrična oblika ugodnejša za obdelavo, kolikor krajša je njihova oddaljenost od hiše in kolikor lažji je dostop do prometnih cest. Razdrobljene parcele so ravno nespote idealnemu stanju.

Veliko število parcel, razdrobljenih po občini, prinaša razne nevšečnosti; te so: delana izguba pridobljene zemlje, meje med parcelami, ozare, izguba pri številnih poljskih poteh, obdelava ene parcele je odvisna od obdelave sosednjih parcel, izvedba večjih meliorativnih ukrepov je opravičljiva le na večjih površinah.

Sodobne agrotehnične ukrepe in nove tehnološke postopke v kmetijstvu je smotno in ekonomsko upravičljivo uvajati le na večjih in strnjenejših kompleksih. Teh pa v naši občini ni, vendar so v ravninskih območjih dane možnosti za te vrste ureditev. Zdržištev raztresenih parcel enega posestva — gospodarstva v enega ali več večjih kompleksov pa dosežemo z arondacijo ali s komasacijo zemljišč.

Arondacija je zamenjava posameznih parcel ali delo parcel tako, da k zemljiščem enega lastnika pripojimo eno ali več parcel drugega lastnika z namenom, da parcele povečamo. Parcele damo predhodno oceniti. Na osnovi cenitve izvedemo dokončno ureditev zemljišč. Arondacija ni vezana na melioracijo zemljišč.

Komasacija (zložba) zemljišč je zamenjava raztresenih parcel enega gospodarstva v enega ali več geometrično pravih kompleksov. Vsi posestniki, ki so zainteresirani in zajeti

v komasacijskem območju, dajo svojo zemljo v skupno (komasacijsko) maso. Meje med parcelami se brišejo. Iz mnogih parcel zložena zemljišča se podelijo na nove, večje parcele. Za vsa zemljišča, ki jih je lastnik vložil v komasacijsko maso, prejme drugo enakovredno zemljišče v približno enakem razmerju kultur in enaki srednji oddaljenosti, seveda po odbitku tistega dela, ki je potreben za javne namene (hidromelioracije, pota, ceste, javne zgradbe).

Vse večje hidrotehnične ureditve zemljišč — melioracije so že v izvedbi povezane s komasacijo.

Komisije ne izvajamo brez sodelovanja onih, ki jim ta zemlja pripada. Izvajamo jo le na zahtevo zainteresiranih. Vprašljivo je, če morajo komasacijo zahtevati vsi ali samo del zainteresiranih. Po zakonu o kmetijskih zemljiščih (74. čl.) lahko predlagajo komasacijo kmetijska zemljiška skupnost, kmetijske organizacije združenega dela ali kmetje, če znaša površina njihovih kmetijskih zemljišč več kot polovico vseh kmetijskih zemljišč na komasacijskem območju.

Težko si je zamisliti, da bi bil vsi lastniki in uporabniki zemljišč, zajetih v komasacijski sklad, prepričani o koristnosti komasacije. Načelno se manjšina podredi večini. Zato prihaja do zložbe zemljišč v vseh prime-

rih, kjer in kadar to zahtevajo lastniki nad polovično površino zemljišč.

Pri komasaciji ne menjata zemlje dva posestnika drug z drugim, temveč zložijo vsi posestniki zemljo skupaj. Od te skupne površine prispeva vsak posestnik za javne namene proporcionalno svoj delež.

Vsak udeleženec komasacije dobi praviloma iz tega sklada enako skupno vrednost, kot jo ima zemljišče, ki ga je vložil v komasacijski sklad. Če pa ne more dobiti popolne odškodnine z zemljo, se mu razlika izplača v denarju.

Udeleženci komasacije imajo med komasacijskim postopkom pravico uvida v spise, načrte, vrednosti in površine njihovih zemljišč. V tem času imajo tudi možnost pritožbe, če se čutijo prikrajšani v svojih pravicah, oziroma interesih.

Možnost za ureditev posestev so ugodne predvsem v ravninskih predelih naše občine. Zelo ugodno pa je dejstvo, da bodo stroški v zvezi z izvedbo komasacije še nekaj časa pokriti.

Ker želimo smotno gospodariti na urejenih kmetijskih gospodarstvih, bi kazalo bolj razmišljati o ureditvi kmetijskih zemljišč z zlaganjem letih v večje urejene komplekse.

●BLAZENA PUGELJ

ITC SE POLNI

Zadnjega avgusta je Radenska odprla ob Letališki cesti nove prostore prodajnega centra. 2000 kv. m skladišča ji zagotavlja oskrbo z njenimi pižama ne samo Ljubljane, marveč tudi drugih delov Slovenije in tudi Istre. Zato bo v bližnji prihodnosti zgrajen do skladišča tudi industrijski tir. Na sliki: Gostje si ogledujejo nove prostore Radenske v Mostah.

Foto: TODORI

IZ GLASIL OZD

Ob listanju glasil delovnih organizacij — resnici na ljubo: najbrž zaradi letnih dopustov jih je bilo — precej manj kot po navadi — se nismo odločili za nobeno vest iz naših OZD v upanju, da bomo v prihodnji številki Nsk zamujeno krepko nadoknadili.

IG

INDOS — tridesetletnik

Sredi industrijskih Most v kotu ob Letališki in Kajuhovi cesti stoji delovna organizacija INDOS, ki je prve dni septembra praznovala 30-letnico svojega uspešnega dela.

Začetki današnje tovarne, ki je v državi največji proizvajalec sodobnih, za hiter in rentabilen talni transport nepogrešljivih viličarjev, segajo v leto 1948, ko je nastalo Mestno strojno podjetje na Dolenjski cesti.

Le-to je sprva izdelovalo in popravljalo stroje za mlinsko industrijo, v letu 1951 pa je prešlo na remont in popravilo strojev vseh panog lokalne industrije. S pripojitvijo še dveh manjših obratov (mekanične in livarske smeri) je podjetje dobilo osnovo za preusmeritev v proizvodnjo obdelovalnih strojev in mostnih dvigal ter se l. 1954 preimenovalo v INDOS — industrijo obdelovalnih strojev.

V začetku l. 1955 se je podjetje preselilo v sicer najete, vendar mnogo večje prostore ob Industrijski cesti — INDOS je tako postal Moščan. Prav v tem

letu je bil v tovarni izdelan prototip prvega jugoslovanskega viličarja z nosilnostjo 500 kp, katerega je pogajal dvotaktni petdeset kubični motor TMZ. Sicer ni prišel v redno proizvodnjo, vendar je bil to izjemen in obenem prelomni dogodek v življenju in delu tovarne: INDOS je končno našel svoj »izdelek bodočnosti«.

ličarjem in opremi zanje ter se specializiralo samo za tovrstni talni transport. Ta pot se je kmalu izkazala kot pravilna, saj proizvodni plan in realizacija iz leta v leto raste, istočasno pa raste tudi potreba po razširitvi prostorov, po novih, modernjših strojih in ne nazadnje tudi po novih delavcih.

V zadnjih 15 letih je podjetje zgradilo vrsto novih objektov pa organiziralo tudi močno servisno službo, ki zagotavlja zadovoljstvo uporabnikov viličarjev

Foto arhiv Indosa

Že naslednje leto je stekla redna proizvodnja prvih elektro-viličarjev, leto kasneje pa viličarjev z dieselskimi motorji. Razvoj obeh vrst viličarjev je potekal vzporedno, predvsem pa kot rezultat dela in prizadevanj lastne razvojne službe in strokovnjakov v proizvodnji. Program viličarjev je bil tako po nosilnosti kot po specialnih izvedbah priključkov glede na uporabo iz leta v leto obširnejši.

Zahteve tržišča po viličarjih so tako naraščale, da je bilo podjetje spričo omenjenih proizvodnih, prostorskih in kadrovskih možnosti prisiljeno postopno opuščati proizvodnjo vrtnalnih strojev, ekscentričnih in hidravličnih stiskalnic. Vse zmogljivosti je posvetilo izključno vi-

široj po Jugoslaviji. Proizvodnja viličarjev je v 15 letih narasla skoraj desetkrat: s 185 v letu 1963 na 1440 v letu 1977, tako da je v jugoslovanskih OZD že prek 11000 viličarjev z napisom INDOS.

A že danes predstavlja velik problem za Indos pomanjkanje izdelovalnih zmogljivosti in prostorov. Zato je bil letos izdelan investicijski program, ki predvideva razširitev zmogljivosti in povečanje proizvodnje, ki jo tržišče zahteva od kolektiva.

Pred kolektivom stoje nove naloge, ki jim bo lahko kos le s skrajnim prizadevanjem in izvrševanjem vseh dolžnosti, ki mu jih nalaga naša samoupravna družba.

I. L.